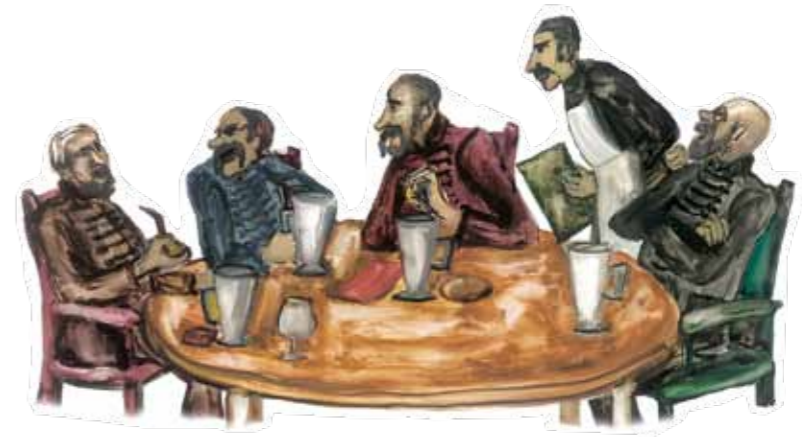

Zágoni Balázs

Kolostvári mesék

rajzolta: Jánosi Andrea

Koinónia • 2015

© Zágoni Balázs, 2015
© Jánosi Andrea, 2015
© Koinónia, 2015

Történész szakértő: Mihály Melinda

Proiect co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

A könyv megjelenését a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

Támogató a Romániai Magyar Demokrata Szövetség és a Communitas Alapítvány.

A Koinónia Könyvkiadó tagja az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének, a Magyar Gyerekkönyvkiadók Egyesülésének és a Romániai Magyar Könyves Céhnek.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ZÁGONI, BALÁZS

Kolozsvári mesék / Zágoni Balázs. - Cluj-Napoca : Koinónia, 2015
ISBN 978-973-165-113-2

821.511.141-93-32

Magoeska tompa nyílveszője

– Mag, Magocska! Hozd ide a malmot! Mozogj már!

Magocska nem túl lelkesen hagyta abba a keresgélést a nádasban. A bátyja múlt héten mutatta meg neki, melyik nádból készül a legjobb nyílvesző. Most azokat gyűjtötte, noha neki nem lehetett saját íja, hiszen lány volt. De Bors, a legfiatalabb bátyja megtanította íjazni, és utoljára meg is dicsérte: azt mondta, ügyesebb, mint bármelyik bátyja, persze őt, Borst leszámítva. Amióta a férfiak és a fiúk elmentek az állatokkal, állandóan a nádat bújta és nyílveszőket faragott magának. Már annyi nádszála volt, hogy mindegyik ujjára jutott volna, kettő is. Vagy egy, de akkor minden lábujjára is.

– Na, mi lesz már?! Azt akarod, hogy a gyula személyesen jöjjön és kérleljen téged?!

Nem, azt semmiképp sem akarta Magocska. A gyula, az erdélyi vezér nagyon jó helyen van a saját várában, maradjon csak ott. Így hát kimászott a nádasból és elindult a malomért, a ház felé. A nádszálakat elrejtette a nádfedél közé, félrelibbentette a bejárati

szőnyeget és belépett. A kézi malomkő, amivel a magokat őrölték, jó nehéz volt, két kézzel kellett cipelni. Ezért amikor kilépett, a szőnyeget nem tudta félrehajtani, csak úgy, ha a derekával egy gyors mozdulattal félrelibbentette, és kibújt alatta. De a libbentés most nem sikerült valami jól. Reggel óta szakadt az eső, és a bejárat előtt síkos lett az agyagos föld. Magocska megcsúszott, és malomkerekestől beleesett a ragacsos sárba.

Remélte, hogy az anyja nem vette észre, de tévedett. Úgy látszik, mindent hall, és a kanyarban is lát. Előbukkant a ház mögül, és csípőre tett kézzel szapulta Magocskát.

– Hogy a sámán doboljon a fejedén! Most akkor menj és mosd le, és magadat is mosd meg! Aztán hamar szárítsd meg a követ a tűznél, mert így nem lehet örölni! Iszkiri!

No, már csak ez hiányzott. Az egyedüli jó dolog az esőben az volt, hogy megduzzadt a patak, és nem kellett a követ lecipelnie a Szamosig. Már nagyon várta, hogy visszatérjenek a férfiak azzal, hogy megtalálták a nyári szálláshelyet, hogy végre felsomagoljanak és együtt elinduljanak. Apa azt ígérte, ott majd sokat lovagolhat, Bors pedig azt, hogy titokban majd megtanítja egyetlen lövésből leszedni a repülő ölyvet. Milyen bolondság, hogy a lányok nem lőhetnek, csak a fiúk! Ez nem igazság!

Miközben ezen bosszankodott, szembejött vele húga, Köles, aki egy évvel volt kisebb nála. Köles mindig nagyon pedáns volt. A pendelyére most is felvette mellényét, és a haját két szép varkocsba fonta. Magocska ezzel szemben még mindig az éjszakai ingében volt, igencsak kócosan.

– Még nem jöttél vissza a malomkővel? Mit csináltál eddig?!

Ez nem Köles volt, hanem megint az anyja. De Köles is mindjárt szóba kerül, azt jól tudta.

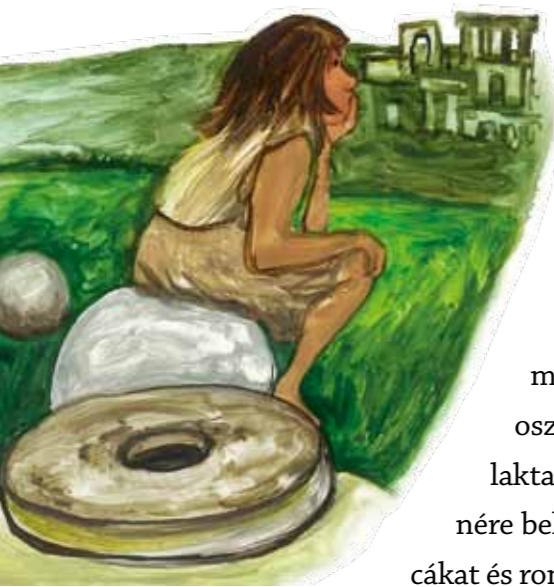
– Nézd meg a húgodat, milyen ügyes! Már szedett sóskát, fel is vágta, kimosta az edényeket, megetette a lovakat, és a csizmáját is mindjárt megfoltozta.

– Már megvagyok a csizmámmal, anya. Foltozzam meg a tiedet meg a Magocskáét is?

Húú, de utálta ilyenkor! A szemével át tudta volna döfni Kölest. Na persze, a jó leány, aki mindig mindent ügyesen csinál!

De inkább hallgatott, és megvárta, míg a házimunka hőse elvonul, vállán a csizmákkal. Mikor megint szabaddá vált az út, fel akarta venni a sáros malomkövet, de megtorpant. Körülnézett, látta, hogy anyja és Köles el vannak foglalva a csizmákkal, más pedig nincs a közelben, ezért újból felhajtotta a szőnyeget és besurrant a házba. A tűz erőtlenül, halkán lobogott. Bors kora reggel megrakta, majd elment vadászni. De nem, mégsem vadászni, mert az íja itt lóg a falon. Akkor biztosan halászni ment. Csak Bors maradt itthon a nagy családból, hiszen ő a legfiatalabb fiú, így ő a tűz őrzője. Bezzeg neki elég, ha megrakja reggel a tüzet, és azután egész nap kedvére tekereghet, Anya nem szól rá, és nem kell a házimunkával vesződni! Bors volt a kedvenc bátyja, de ezt nagyon irigyelte tőle. A faliszőnyegen, bátyja felakasztott íja mellett üresen ásítottak a fegyvertartó horgok. Minden más férfi magával vitte az íját és a parittyáját, egyedül a Borsé árválkodott itt. Magocskának ekkor ragyogó ötlete támadt. Vigyázva, nehogy sáros kezével nyomot hagyjon a szőnyegen, leemelte a falról Bors íját, felajzotta és a hátára vette. A két keze így szabadon maradt a nehéz malomkő cipeléséhez. Kikukkantott a házból, és mivel szabad volt a terep, gyorsan kivette a tető alól az egyetlen elkészült nyílvevőjét és a bátyja tegezébe süllyesztette.

Aztán fogta a kenyérméretű malomkövet, és abban a reményben, hogy Köles vagy az anyja nem veszik észre, amilyen gyorsan csak tudott, lesietett a patakra. Mire lemosta a kövekről a sarat, elállt az eső és kibújt a nap. A malomkövet rátette

egy nagy, gömb alakú kőre száradni, ő pedig egy másik, kisebb kőre ült le, onnan bámulta a hajdani várost. Eszébe sem jutott, hogy magáról is lemossa a sarat.

A patak egyenesen a római romok felé szaladt.

Apa megtiltotta, hogy a romok között mászkáljanak. Azt mondta, veszélyes, mert bármikor ledőlhet egy újabb fal vagy oszlop. Nagyapa mesélte, hogy sok száz évvel ezelőtt emberek laktak ott, ez volt a városuk. Borssal egyszer az atyai tiltás ellenére belopóztak a kapun, és megnézték a gyommal benőtt régi utcákat és romos házakat. Egyáltalán nem hasonlítottak az ő nyári sátra-

ikhoz vagy a földbe vájt házakhoz. Még így, félig összedőlve is látszott, hogy milyen magasak lehettek ezek az oszlopokon álló, tágas kőházak. Némelyiknek saját fürdője is volt! Nagyapa szerint ezek az emberek éjjel-nappal fürödtek, sikálták magukat, s végül ez lett a vesztük. Addig tisztálkodtak, amíg teljesen el nem fogytak! Magocska ezt elhitte, és ettől kezdve még jobban utálta a heti egy fürdést, s mindent megtett, hogy ezt megússza. Mikor a férfiak is itt voltak, ez nem ütközött különösebb akadályba, anyjának nem volt ideje rá figyelni. De most, hogy a nagy családból a férfiak majdnem mind elmentek, ez nem sikerült. Minden pénteken sor került a keserves csutakolásra.

Végigsimította az ideget a bátyja íján, és érezte, ahogy egész teste libabőrös lesz. Tudta, hogy tilos, amit csinál, és ha a bátyja hazajön, ebből még baj lehet. Nem is anyyira Borstól félt, vele mindent meg lehetett beszélni, sokkal inkább az anyja szájától. Persze ha valami baja esne az íjnak, akkor Bors is nagyon megharagudna.

Óvatosan levette az íjat a hátáról, előhúzta egyetlen nyílveaszójét és az idegre helyezte. Ez lesz az első alkalom, hogy kipróbálhatja. A nyílhegyet a kovácsműhely-

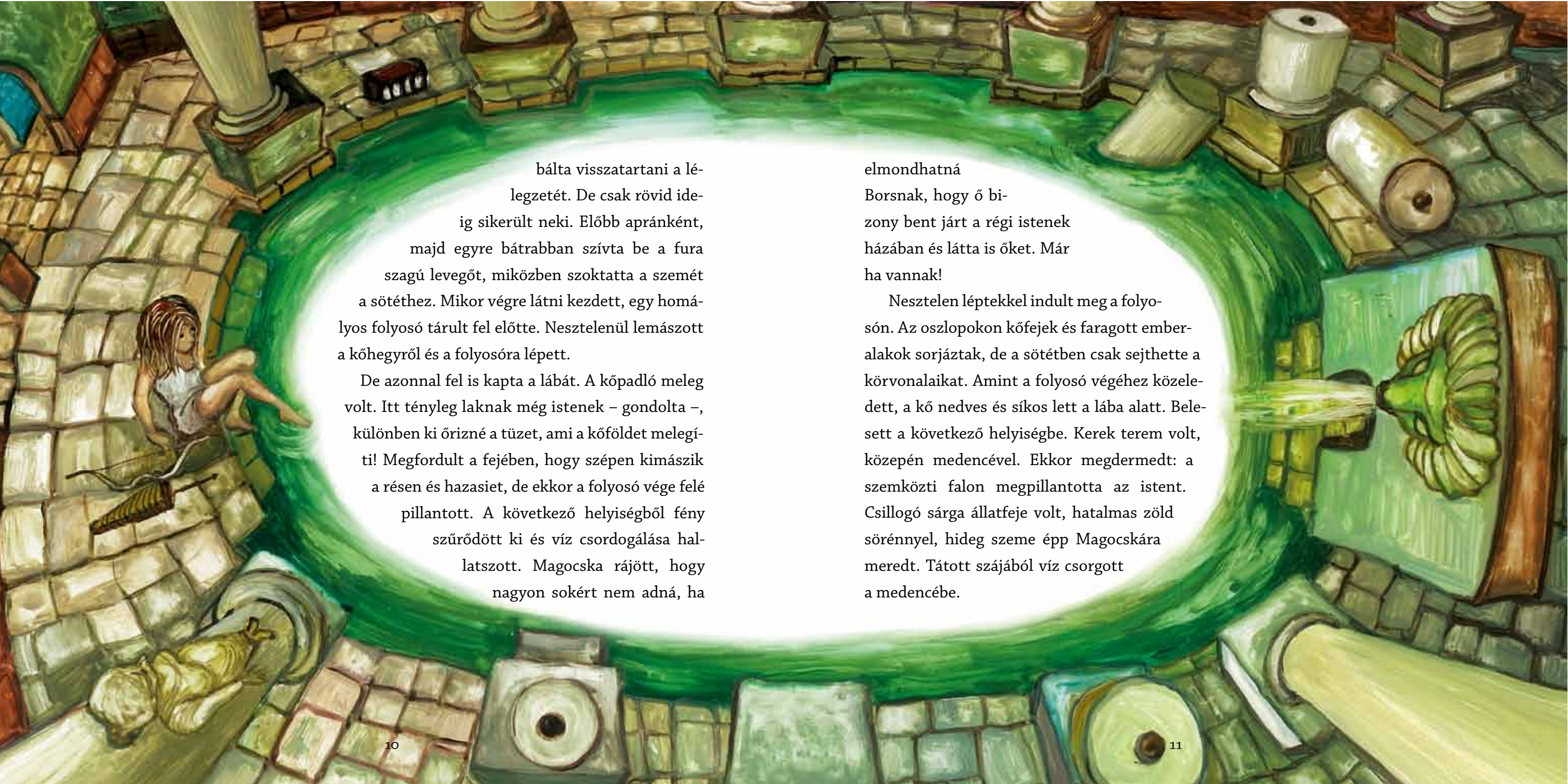
ből szerezte, fél évvel ezelőtt. Letört a hegyes vége, ezért dobták ki, Magocska viszont egyenletesen tompára csiszolta. Így nem tudott akkorát szúrni, ám annál nagyobb tudott ütni. Korábban azt is kitapasztalta, ha kisebb a nyílhegy, akkor a vesszőnek is rövidebbnek kell lennie, hogy egyensúlyban maradjon, így a saját nádszárait is rövidebbre vágta. Valahányszor kovács nagybátyja fegyvereket készített, mindig elsomfordált a műhelyhez, hátha akad még egy hibás nyílhegy, de egyelőre be kellett érnie ezzel az eggyel.

Célt keresett. A város messze volt, itt a közelben pedig csak egy fa állt, de azon nem volt semmi lőnivaló. Így hát egy pillantást vetett a malomkőre, amely ott száradt a másik nagy kővön, majd felállt, átugrott a patakon és elindult a romváros felé.

*

A romos városkapu elé érve megtorpant. Mi lesz, ha pont akkor esik le egy kő, amikor ő be akar lépni? Egy kicsit várt, de mivel semmi sem mozdult, beugrott a kapun. Elindult a kövezett utcán, kerülgette a leomlott oszlopokat, átugrott a falak réseiből előtüremkedő bokrok ágai között. Mikor Borssal benéztek, egy nagy, fura épületet látott, sok kerek kőtetővel, de Bors nem engedte, hogy közelebb menjenek. Azt mondta, ott még mindig a régi emberek istenei laknak, és nem szabad őket háborgatni. Most azt kereste a tekintetével, s mikor megpillantotta, a lába szinte magától indult abba az irányba. Csak az egyre hangosabb szívveréséből tudta, hogy izgul, de kíváncsisága erősebb volt, mint félelme.

A fura épület kapuja összedőlt, ám a leomlott kövek között akadt egy akkora rés, amin Magocska könnyedén átbújhatott. Még a kövek között mászott, amikor a nedves, meleg levegő megcsapta az orrát. Az idegen istenek szaga – gondolta, és megpró-

bálta visszatartani a lélegzetét. De csak rövid ideig sikerült neki. Előbb apránként, majd egyre bátrabban szívta be a fura szagú levegőt, miközben szoktatta a szemét a sötétbe. Mikor végre látni kezdett, egy homályos folyosó tárult fel előtte. Nesztelenül lemászott a kőhegyről és a folyosóra lépett.

De azonnal fel is kapta a lábát. A kőpadló meleg volt. Itt tényleg laknak még istenek – gondolta –, különben ki őrizné a tüzet, ami a kőföldet melegíti! Megfordult a fejében, hogy szépen kimászik a résen és hazasiel, de ekkor a folyosó vége felé pillantott. A következő helyiségből fény szűrődött ki és víz csordogálása hallatszott. Magocska rájött, hogy nagyon sokért nem adná, ha

elmondhatná Borsnak, hogy ő bizony bent járt a régi istenek házában és látta is őket. Már ha vannak!

Nesztelen léptekkel indult meg a folyosón. Az oszlopokon kőfejek és faragott emberalakok sorjáztak, de a sötétben csak sejtette a körvonalait. Amint a folyosó végéhez közeledett, a kő nedves és síkos lett a lába alatt. Belesett a következő helyiségbe. Kerek terem volt, közepén medencével. Ekkor megdermedt: a szemközti falon megpillantotta az istent. Csillogó sárga állatfeje volt, hatalmas zöld sörénnyel, hideg szeme épp Magocskára meredt. Tátott szájából víz csorgott a medencébe.